

Wacław Pogorzelski

Głógów - Stare Miasto, kw. A-28, gm.
loco, woj. legnickie

Informator Archeologiczny : badania 31, 238-239

1997

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

lic rozplanowania traktów tylnych kamienic późnogotyckich. W okresie renesansu w cz. zach. północnej pierzei ul. Słodowej powiększono budynek nr 15 o nie podpiwniczony trakt tylny, wymurowano piwnicę pod traktem drugim kamienicy nr 9 oraz wzniesiono nowe założenie na parcelach nr 13, 14. Na przestrzeni XIX i XX w. przebudowano piwnice. Natomiast pierwsze murowane domy w zasięgu wschodniej części kwartału zostały wzniesione w okresie gotyku na dz. nr 1 i 7. Na parceli nr 7 znajdował się budynek jednoprzestrzenny, z piwnicą nakrytą drewnianym stropem. W okresie późnego gotyku już cała pierzeja ulicy uzyskała zabudowę murowaną. Kamienice późnogotyckie tworzyły założenia dwutraktowe. Pod wszystkimi traktami frontowymi mieściły się piwnice. W czasach nowożytnych piwnice kilku kamienic uległy przebudowie. Wynikiem przeprowadzonych badań ratowniczych było również odkrycie 9 obiektów nieruchomych związanych z okresem poprzedzającym budownictwo murowane. Między innymi: sześć budynków o konstrukcji drewnianej oraz jeden obiekt gospodarczy i system kanałów odprowadzających wodę. Obiekty te zostały stwierdzone w obrębie posesji 12 i 15, datowane na XIII/XIV – XIV i XV w. Materiał ruchomy: naczynia ceramiczne, kafle, przęsliki, 1 fragment naczynia szklanego, 3 fragmenty przedmiotów metalowych, kości zwierzęce.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Muzeum Archeologiczno-Historycznym w Głogowie.

Badania nie będą kontynuowane.

GŁOGÓW – Stare Miasto, kw. A-20, gm. loco, woj. legnickie, AZP 68-19

- miasto średniowieczne

Ratownicze badania archeologiczno-architektoniczne, przeprowadzone w terminie od 27 lipca do 29 sierpnia przez mgr. Wacława Pogorzelskiego. Finansowane przez PRiUB Budoprojekt sp. z o.o. Przebadano powierzchnię 342 m².

Badania prowadzono w związku z planowaną zabudową kwartału A-18 na Starym Mieście w Głogowie. Przeprowadzono badania archeologiczno-architektoniczne. Zbadane mury stanowią pozostałość trzech kamienic. Na dz. nr 1 stwierdzono piwnicę zbudowaną w XIX w., która zajmował front kamienicy i fragmenty fundamentów. Pierwsza kamienica na parceli nr 2 z okresu późnego gotyku stanowiła założenie jednoprzestrzenne w części nadziemnej, podpiwniczone. Jeszcze w okresie późnego gotyku dom jednoprzestrzenny powiększono o niepodpiwniczony trakt drugi. Następna zmiana w układzie przestrzennym kamienicy nastąpiła w epoce baroku, kiedy to przekształcono ją w założenie trójtraktowe. Na dz. nr 3 wystąpiły fragmenty fundamentów średniowiecznych, dobudowanych do ściany północnej budynku jednoprzestrzennego na parceli nr 2. Przeprowadzona analiza obiektów archeologicznych pozwala wnioskować, że przed wzniesieniem budynków murowanych posesja nr 1 i 2 w późnym średniowieczu pełniły rolę pierwszej strefy zagospodarowania działki mieszczańskiej, na której zlokalizowane były budynki mieszkalne zwrócone frontem do obecnej ul. Garncarskiej, natomiast posesja nr 3 pełniła rolę zaplecza gospodarczego. Pozyskano następujące kategorie zabytków: fragmenty naczyń ceramicznych, fragmenty kafli, kości, 1 fragment grzebienia, 9 fragmentów naczyń szklanych, 1 przedmiot żelazny, 2 monety.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Muzeum Archeologiczno-Historycznym w Głogowie.

Badania nie będą kontynuowane

GŁOGÓW – Stare Miasto, kw. A-28, gm. loco, woj. legnickie

- miasto średniowieczne

Ratownicze badania archeologiczno-architektoniczne, przeprowadzone w dniach od 12 sierpnia do 14 października przez mgr. Wacława Pogorzelskiego. Finansowane przez Firmę Architektoniczno-Budowlaną Restauracji Zabytków ARCHITEKTOM. Przebadano powierzchnię 1357 m².

Badania prowadzono w związku z planowaną zabudową kwartału A-18 na Starym Mieście w Głogowie. Przeprowadzono badania archeologiczno-architektoniczne. Pozwoliły stwierdzić, że już okresie gotyckim część zachodnia pierzei północnej Rynku w Głogowie została z znacznym stopniem wy-

pełniona budynkami murowanymi. Pierwotna kamienica na narożnej działce nr 1 była dwuskrzydłowa, podpiwniczona, którą jeszcze w okresie gotyku powiększono do założenia o planie prostokąta. W drugim, północno-zachodnim narożu kwartału, na dz. nr 6 stwierdzono gotycki budynek o planie prostokąta. Z zabudowy gotyckiej na parcelach nr 3-5 pozostały fragmenty fundamentów wykonane z eratyków na glinie. W okresie późnogotyckim na dz. nr 2-5 pojawiły się sianowe kamienice, natomiast w budynkach narożnych nr 1 i 6 dokonano przekształceń. Jako pierwsza powstała kamienica nr 5. Trzy pozostałe były wznoszone równolegle. Partery kamienic były dwutraktowe. Istotne przekształcenia w układzie średniowiecznych piwnic nastąpiły dopiero w XIX – XX w. W tym czasie na dz. nr 1 zbudowano nową kamienicę, pozostawiając ze stare mury obwodowe. W kamienicach nr 3 i 5 powiększono piwnice do linii elewacji tylnych budynków, zmieniając częściowo ich układ pierwotny. Należy przyjąć, że przebadany obszar pełnił funkcję zaplecza, na którym wznoszono obiekty gospodarcze. Pozostałością budynku gospodarczego był obiekt nr 2 na posesji nr 2, wykop II. Zabytki stanowiły: fragmenty naczyń ceramicznych, kości, naczynia szklane, fajans. Analiza fragmentów naczyń pozwala wnioskować, iż przebadany obszar zasiedlany był od XIII w. do czasów współczesnych.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Muzeum Archeologiczno-Historycznym w Głogowie.

Badania nie będą kontynuowane.

Głogówek, st. 32, gm. loco, woj. opolskie - patrz: neolit

Głoska, st. 1, gm. Miękinia, woj. wrocławskie - patrz: młodszy okres przedrzymski - okres wpływów rzymskich

Gniezno, st. 17a, gm. loco, woj. poznańskie - patrz: okres nowożytny

Gniezno, st. 60, gm. loco, woj. poznańskie - patrz: wczesne średniowiecze

Gniezno, st. 237, gm. loco, woj. poznańskie - patrz: wczesne średniowiecze

Goraszowice, st. 12, gm. Otmuchów, woj. opolskie - patrz: środkowa i późna epoka brązu

GORZÓW WIELKOPOLSKI, st. 15, Stary Rynek, gm. loco, woj. gorzowskie, AZP 45-12/18

- miasto średniowieczne i nowożytne

Badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez mgr Małgorzatę Pytlak (Muzeum Lubuskie im. Jana Dekerta w Gorzowie Wlkp.). Finansowane przez Muzeum Lubuskie im. Jana Dekerta w Gorzowie Wlkp. i Urząd Miasta w Gorzowie Wlkp. Pierwszy sezon badań.

W okresie od października 1996 roku do czerwca 1997 roku przeprowadzono ratownicze badania wykopaliskowe i nadzór archeologiczny na terenie Starego Rynku w Gorzowie Wlkp. Prace archeologiczne wyprzedzały i towarzyszyły modernizacji placu wokół kościoła katedralnego z XIII wieku.

Efektom badań archeologicznych było odkrycie dolnej części fundamentów kaplicy św. Urbana z 1385 r., przylegającej do południowej ściany kościoła. Z wnętrza kaplicy wydobyto liczny materiał zabytkowy o charakterze zasypiskowym: monety (od XIII wieku po XX wiek), naczynia i ułamki ceramiki zarówno późnośredniowiecznej jak i nowożytnej, zdobienia trumien, detale architektoniczne oraz jeden całkowicie zachowany pochówek szkieletowy i liczne zniszczone szkielety.

W części północno-wschodniej placu odsłonięto kamienny fundament o długości ok. 5 m, szerokości ok. 1,40 m ułożony na calcu wraz z towarzyszącą mu warstwą późnośredniowieczną. Istnieje przypuszczenie, że jest to fragment kościoła św. Jana, który spłonął w 1495 roku.

Wykop, który założono w przypuszczalnym narożniku południowo-zachodnim ratusza (rozebranego w 1851 roku) odsłonił potężne (do 3 m głębokości) zasypisko gruzu. Nie odkryto żadnych trwałych elementów architektonicznych ratusza, natomiast z zasypiska pozyskano liczny materiał ce-